

Det är med tanken fästad på detta hans lärarevärf, det finska folket genom sina representanter vid denna graf uttalar sin tacksamhet, för hvad Johan Ludvig Runeberg i lifvet för detsamma varit, ännu efter döden är och genom all tidernas vexling skall förblifva.

Äro de, dessa sånger, blott det stora snillet skapelser? Nej. De äro hjertats ingifvelser, hvilka snillet gifvit lif och gestalt. – Kärleken till fäderneslandet var deras ursprungskälla – derom talar i dem hvarje rad. Sitt snille kunde den hädangångne store icke lemna sitt folk i arf; men han lemnade det denna sin kärlek och sin förtröstan.

Det är därför, det tränges kring hans graf.

10

Det är för denna dyrbara gåfva, dess representanter här frambära dess tacksamhet.

Släkten efter släkten, hvilka dessa sånger fröjdat, lärt, förädlad, skola vallfärda till grafven, äfven de med hjertan fulla af tacksamhet. Såsom vi skola de lemna den sägande: Vårda, fädernejord, famna ömt stoftet af din store son; ett dyrbarare förtroddes aldrig åt din vård!»

«Ord riktade åt Fredrika Runeberg»

»Till dig, den store hädangångnes efterlemnade maka ställer genom oss, dess ombud, finska folket sin tacksägelse för hvarje dag af lycka, du beredde, för hvarje dag af omvårdnad, du skänkte din käre, finska folkets käre.

20

Vare det din tröst, då du nu bär skiljsmessans smärte, att Han från densamme blef förskonad».

130 JOHAN LUDVIG RONEBERG

Uusi Suometar n:o 58, 14. V 1877

30

»Soinee tämän suuren runoniekkamme haudalla paikallaan suloinen suomenkin kieli. Kuuli hän sitä nuoruutensa aikana, kun hän Saarijärven nummilla tutustui hongikon huminaan, Keuruun vesillä tuli ajattelemaan Suomen tuhansia järviä, näki lehdiköt kuvautuvan niiden vesien kiiltävään helmaan, kuuli laulurastan soiton kesä-öinä, joiden ihanuudessa päivä ei hennonut levolle mennä. Sielläpä hän raittiit talviset aamut kimaltelevain tähtien valossa hiihti lumihangella hirven-ampujain parissa, rakastuneena heidän mieli-alansa, puhtaasen ja terveesen kuin se ilma, jota he hengittävät; siellä hän eli jouluaaton rauhallista perhe-elämää leimuavan valkean ääressä.

40

Näitä kaikkia hän meille runoissaan kuvaili niin ihanasti, että meidän oli niinkuin emme sitä ennen olisi tienneet mitään oman maamme kauneudesta.

Mutta hän asutti myös maattamme henkilöillä, semmoisilla, että tuskin uskalsimme heissä tuntea luuta Suomen kansan luusta, lihaa Suomen kansan lihasta. Niin ylevinä he näyttäyivät. – Semmoinen se Saarijärven talonpoika, joka miehuullisesti taistellen hallaa vastaan, luottaen Jumalaan, joka kasvin antaa, käskee vaimonsa: pane puoleksi pettua leipään ja anna säästetyt jyvät kovemmin kärsineelle naapurille; – semmoiset ne sotilaat, jotka, maattansa puolustaen, vuodattivat verensä sen kasteeksi, tietämättä että heille annettaisiin uroin nimi ja kunnioitus, täyttäen vaan tunnollisesti velvollisuutensa, käyden sota-tantereelle niinkuin muut jokapäiväisiin toimiinsa, kuolemaa kohtaan niinkuin merimies tuulen ja aaltojen pauhinata. Suuren runoilijan silmällä näki Runeberg näissä henkilöissä heidän ylevän inhimillisen

50

mieli-alansa, ja kuvaili tämän meidän rakastettavaksi ja kunnioitettavaksi.

Me ylistämme kaikki suuren runoilijan tekemät runot; kiitämme häntä ihailuksesta niitä lukiessa, maineesta, minkä ovat Suomen nimelle tuottaneet. Tähän kunnioitukseen kuitenkin muutkin kansat ottavat osaa. Mutta *ne runot*, joiden esineenä on oma isänmaamme, ne kaiken meidän rakkautemme puoleensa voittavat. — Näissä suuri Suomen runoilija tuli Suomen suureksi opettajaksi. Ei kukaan muu kuin suomalainen häntä oikein ymmärrä, kun hän näissä kuvailee mitkä hengen voimat ovat menneitä sukupolvia ylläpitäneet, kun hän näihin luottaen, viittaa tulevaisuuden toivoon.

Tähän hänen opettajavirkaansa katsoen Suomen kansa edusmiestensä kautta hänen haudallansa lausuu kiitoksensa siitä, minkä on Johan Ludvig Runeberg tämän kansansa hyväksi vaikuttanut eläessään, vielä jälkeen kuolemansa vaikuttaa ja läpi vaihtelevain aikojen on vaikuttava.

Ruotsin kielellä kirjoitti vainaja runonsa. Suomalaiset eivät ole saaneet niitä lukea kuin käännöksenä. Mutta kuinka peräti suomalaisen hengen eivätkö he ole havainneet niissä vallitsevan? Ja varsinkin suomalainen kansa mielihyvällä havaitkoon kuinka suuren sijan perisuomalaiset henkilöt, olot ja mielialat ovat näissä runoissa saaneet. — Mistä tämä? Ei muusta kuin runoilijan suuresta sydämen rakkaudesta Suomenmaata kohtaan.

Ei saattanut hän meille perinnöksi jättää jaloa runolahjaansa. Mutta meille jätti hän tuon rakkautensa ja luottamuksensa maamme tulevaisuuteen.

Tästä kalliista lahjasta Suomen kansa edusmiestensä kautta hänen haudallansa lausuu kiittolisuuden sanat.

Sukupolvet sukupolvien perästä tulevat vaeltamaan tämän haudan luo, kiittollisella sydämellä siitä ihailuksesta, opetuksesta, jalostuksesta, jotka heille ovat Runebergin runoista vuotaneet. — Täältä palatessaan ovat he lausuvat, niinkuin mekin lausumme: »*Suojele isänmaa, sulje hellästi poveesi suuren runoilijasi ruumis; kalliimpata aarretta ei ole milloinkaan poveesi kätketty*».

131 KRIGSTEATERN.

Morgonbladet n:o 111, 16.V 1877

Till Pariserfreden 1856 utgjorde Pruthfloden ända till dess utmynnande i Donau och sedan sydligaste Donauarmen Rysslands gräns mot Moldau och Turkiet. Men flyttningen af denna gräns utgjorde en af de åtgärder genom hvilka vestmakterna vill bevara Turkiet för att fortsätta de mordbragder, som i all tid utgjort kännetecknen på dess styrelse.

Nu går gränsen 5 mil öster om Pruth, parallelt med floden och viker lika långt från Donau af åt öster i rät vinkel, till Svarta hafvets strand. Ända till denna vinkelspets kunde nu Ryssarne gå fram i eget land. Så gjorde de också; och det var härifrån de på ett dygn ryckte fram till Galatz och snart till Braila. Donaufloden, som under senaste delen af sitt lopp dragit sig mot nordost och norr, kröker sig här äfven i rät vinkel åt öster och utflyter i Svarta hafvet genom tre mynningar: nordligaste flodarmen, som går rakt i öster till Kilia-mynningen förbi ortenaf samma namn. Men nära vinkelspetsen skiljer sig från den en